

Handläggare

Bengt Melin
0152-294 23

Utbildningsdepartementet
Gymnasie- och
vuxenutbildningsenheten
Christina Hassel

Beslut enligt delegationsordning för Barn- och utbildningsnämnden

Remissvar Komvuxutredningens slutbetänkande, En andra och en annan chans - ett komvux i tiden

Barn- och utbildningsnämnden beslutar att

1. avge remissvar till utbildningsdepartementet avseende Komvuxutredningens slutbetänkande, En andra och en annan chans – ett komvux i tiden.

Beslutet har fattats med stöd av punkt 2.16 i Barn- och utbildningsnämndens delegationsordning.

Beskrivning av ärendet

Strängnäs kommun har av utbildningsdepartementet inbjudits att lämna synpunkter på komvuxutredningens slutbetänkande, En andra och en annan chans – ett komvux i tiden SOU 2018:71. Beredning av ärendet har skett i samverkan mellan vuxenutbildningens rektor och utbildningskontoret.

Remissvar

Sammanfattning

Strängnäs kommun är till största delar positiv till de flesta förändringar som utredningen föreslår. Mest angeläget känns förändringar i prioriteringar, vuxenutbildningens organisatoriska tillhörighet och förändring av betygsskalan. Där skulle Strängnäs kommun vilja gå längre än utredaren och enbart ha IG eller G vid SFI och grundläggande utbildning.

Strängnäs kommun anser vidare att det är bra med tydliga alternativa utbildningar för vuxna men förarbetet med innehåll och struktur är mycket angeläget.

Det Strängnäs kommun är mest tveksam till är hur särskild utbildning för vuxna ska hanteras. Kopplingen till grundsärskola och gymnasiesärskola känns inte självklar. Här anser Strängnäs kommun att det behöver utredas ytterligare för att nå de i övrigt goda intensioner som finns.

Synpunkter

Kap. 4. **Utredningens övergripande förslag och bedömningar**

Det är positivt att vuxenutbildningens roll tydliggörs. Basen är utbildningssektorn även om kopplingen till arbetsmarknad och näringsliv är given. Det är utbildning som bedrivs, och därmed stöd och individuella upplägg. Bra med kompetensförsörjningsformuleringar. Anknytningen till gymnasiet och gymnasiala studier finns, men utgångspunkten är den vuxnes mognad och förmågor som tillvaratas.

Studiefinansieringsfrågor bör ligga utanför utbildningsanordnarens sfär. Det får inte vara så att utbildningen i sig blir ett sätt att skaffa sig försörjning.

Konsekvenser av förslaget

- Ökad tydlighet medför att politiken får en ökad förståelse för sitt uppdrag/ansvar.
- Konkretiserat uppdrag gör att organiseringen underlättas.
- Fokus på regional samverkan gör att regionerna kan utvecklas utifrån faktiska behov.

Kap. 5. **Alternativa urvalsgrunder för gymnasial komvux**

Precis som utredningen beskriver är det problematiskt med urval och prioriteringar. Det behöver tydliggöras hur man ska agera på såväl riks-, regional- och lokal nivå. Prioriteringar måste kunna göras ur ett lokalt och regionalt perspektiv så att det inte utbildas inom yrkeskategorier som inte är bristyrken, vilket varierar mycket mellan olika regioner.

Strängnäs kommun anser att definitionen ”störst behov” är bättre än nuvarande formuleringar. Denna formulering medger att man kan bedömas att ha prioriterade skäl även om man har tidigare avslutade utbildningar. Det kommer ändå att vara möjligt att de som har bristfälliga eller inga tidigare utbildningar får dessa.

Konsekvenser av förslaget

- ”Störst behov”-formuleringen medför att kommunerna kan prioritera utifrån faktiska omständigheter. Kommunens och lokala näringslivet kan prioriteras för ökad tillväxt och effektivare resursanvändande.
- Större lokalt inflytande blir möjligt.

Kap. 6. **En förenklad betygsskala för komvux på grundläggande nivå, sfi och särvux på grundläggande nivå**

Strängnäs kommun anser att detta är ett mycket bra förslag. Det finns ingen som helst anledning att ha samma betygsskala på SFI, grundläggande utbildning och särskild utbildning för vuxna.

Strängnäs kommun vill gå ett steg längre än utredaren och förorda enbart betygen ej godkänt eller godkänt inom SFI och grundläggande utbildning, det vill säga enbart två betygssteg. Inom särskild utbildning för vuxna enbart ett betygssteg, godkänt. Detta kommer att medföra stora förbättringar för såväl studerande som lärare, tydligare mål och mindre tid till bedömningar och differentieringar.

Konsekvenser av förslaget

- Lärarnas arbetsbelastning kommer att minska radikalt.
- En onödig byråkratisk process tas bort.
- Det finns ingen risk att de studerande drabbas negativt eftersom betygen inte är konkurrensutsatta eller utgör någon prioriteringsgrund vid urval.

Kap. 7. **En mer flexibel högskoleförberedande examen**

Positivt att möjligheten att snabbare få en högskoleförberedande examen, möjlighet till validering etc. Det krävs dock ett stort arbete med att formulera innehållet i de olika utbildningsområdena. Det får inte upplevas som att det är ett "lättare sätt" att få högskolebehörighet.

Att inrätta ett komvuxarbete i stället för gymnasiearbete anser Strängnäs kommun är mycket bra. Det ligger helt i linje med det nya upplägget som förordas. Avsaknaden av gymnasiearbete idag för vuxenstuderande medför att det ofta upplevs som konstruerat, eftersom det inte finns någon naturlig koppling till ett gymnasieprogram för vuxenstuderande.

Strängnäs kommun anser att möjligheten att utfärda slutbetyg baserat på tidigare studier ska upphöra 2020, ingen ytterligare förlängning.

Konsekvenser av förslaget

- Kommer att innebära tydligare och enklare hantering av vuxnas väg till högre studier. Bör också medföra att tiden från början av studier till examina förkortas.
- Mindre administrativ hantering då det blir färre betyg att hantera.

Kap. 8. **Betygsrätt och entreprenad**

Strängnäs kommun anser att det är helt korrekt analys som beskrivs i utredningen. För att få bedriva vuxenutbildning ska man ha betygsrätt, vara huvudman och granskas av skolinspektionen. Erfarenheten är att kvaliteten mellan olika utbildningsanordnare är orimligt stor. Detta medför stora svårigheter för den studerande och alla aktörer som möter den studerande efter utbildningen.

För att säkerställa diarieföring och arkivering anser Strängnäs kommun att hemkommunen får detta ansvar. Detta medför att samtliga utbildningsanordnare har en skyldighet att administrera detta.

Konsekvenser av förslaget

- Kommunen kan inte ta ansvar för myndighetsutövningen som externa utbildningsanordnare gör.
- Kommunen ska ansvara för arkivering av kommunmedborgares handlingar, exempelvis betygshandlingar. Detta medför att det underlättar för medborgarna att söka efter olika handlingar kring sin personalia.

Kap. 9. Förändringar när det gäller särsvux samt vidare studier för individer med intellektuell funktionsnedsättning

Om särskild utbildning för vuxna ska upphöra som egen skolform bör man även fundera över om grundsärskolan och gymnasiesärskolan ska fortsätta att vara egen skolform. Detta baseras på att grunden för särskild utbildning för vuxna till stor del tar ansats i de nationella sarskolekurser som finns.

Strängnäs kommun är inte övertygad om att antalet studerande inom spektret kommer att öka om särskild utbildning för vuxna inkluderas i vuxenutbildningen. Att en pedagogisk bedömning genomförs inför start av utbildning är en självklarhet redan idag.

Ett utökat arbete med att studierna ska kunna leda till fortsatta studier eller sysselsättning välkomnas. Strängnäs kommun anser att det finns stora möjligheter till lokala initiativ redan i det nuvarande regelverket för att kvalitetsutveckla verksamheten.

Ett namnbyte till särskild utbildning är bra i och med att begreppet särskild utbildning för vuxna är onödigt långt.

Konsekvenser av förslaget

- Otydligheten kommer att öka om det inte finns en naturlig koppling mellan gymnasiesärskolan och särskild utbildning för vuxna. Samverkan med grundläggande och gymnasiala utbildningar är möjlig redan idag.
- Namnbytet i sig är positivt ur flera aspekter, exempelvis att begreppet särskild utbildning för vuxna är svårt att hantera och språkligt tungrott, och att begreppet särskild utbildning inte lika värdeladdat.

Kap. 10. **Kompetensutveckling**

Det finns ett stort behov av kompetensutveckling inom vuxenutbildningspedagogik. Ämnesbehörigheter och legitimationer är utfärdade uteslutande ur grundskole- eller gymnasieperspektiv. Strängnäs kommun välkomnar att lärarutbildningarna ger möjlighet att fördjupa sig inom vuxenutbildningsmetodik. Det bör även finnas möjligheter till fördjupningskurser som lärare som är verksamma inom vuxenutbildningen kan delta i.

Konsekvenser av förslaget

- Enklare förfarande vid rekryteringar och anställningar.
- Bättre kvalitet i utbildningen.
- Vuxenutbildningen får samarbetspartners även inom universitets och högskolevärlden.

Kap. 11. **Samverkan kring regionalt yrkesvux**

Strängnäs kommun har ett mycket väl fungerande regionalt samarbete inom vuxenutbildningen redan idag. Strängnäs kommun har samverkansavtal och ser det som en förutsättning att kunna erbjuda kommunens studerande ett stort utbud av utbildningar. Det finns även planer på att utveckla det regionala samarbetet avseende distansstudier.

Konsekvenser av förslaget

- Formaliserad samverkan medför såväl effektivare användande av resurser som ökat utbud och kvalitet.
- Möjliggör regionala prioriteringar.

Kap. 12. **Riksrekryterande utbildningar inom komvux och särsvux**

Strängnäs kommun anser att det är svårt att ha någon uppfattning om behovet av riksrekryterande utbildningar. Det finns redan idag ett stort utbud inom exempelvis yrkeshögskoleutbildningar och folkhögskolor.

Konsekvenser av förslaget

- Medför enbart en ökad administrativ hantering och därmed kostnader som inte är i proportion till nyttan.

Ekonomiska konsekvenser för kommunen

Beslutet medför inga ekonomiska konsekvenser för kommunen.

Övriga konsekvenser

Beslutet medför inga övriga konsekvenser.

Uppföljning

Ingen uppföljning krävs.

Beslutsunderlag

Slutbetänkande av Komvuxutredningen, En andra och en annan chans – ett komvux i tiden, SOU 2018:71

Beslutet skickas till

Barn- och utbildningsnämnden

Utbildningsdepartementet u.remissvar@regeringskansliet.se

Bengt Melin, rektor vuxenutbildningen

Tony Lööv
Utbildningschef